

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКАХ РІЗНИХ КРАЇН

Ван Лу

Науковий керівник: Рахман М. С., к. е. н., доц.,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Актуальність теми полягає в постійному зростанні значення зовнішньоекономічної діяльності для розвитку всіх країн світу, що пов'язане з розвитком нових ринків, розширенням міжнародного технологічного й інформаційного обміну, науковим, науково-технічним, виробничим, культурним і іншим зовнішньоекономічним зв'язкам.

Зовнішньоекономічні відносини в різних країнах на різних континентах мають свої особливості. Перехід до ринку немислимий без переговорів. При діловому спілкуванні доводиться мати справу із представниками різних країн та культур. І хоча у світі поступово складається певний стандарт ділових контактів, існують помітні відмінності в поведінці, у ступені відкритості й самостійності представників, у мірі їхньої відповідальності. Підкреслимо, що розходження стилів визначаються не стільки національними особливостями, скільки традиціями відповідних держав [4].

Заминуле десятиліття світова торгівля товарами зросла на 4,3%, проти 2,5% зросту валового внутрішнього продукту [1]. У 2010 р. об'єм світового товарного експорту зріс на 18,9%. Світовий валовий внутрішній продукт піднявся на 8,5%. Левова частка експорту в 2010 р. прийшла на Європу – 5843 млрд. дол. США та Азію – 4216 млрд. дол. США, 2508 млрд. дол. США на Північну Америку. (рис. 1)

Євросоюз, безумовно, головний експортер продовольчої продукції в світі, збільшив свій експорт на 15,4 % за його межами та на 2% в межах ЄС. Експорт продовольства Бразилії (на третьому місці) зріс на 17%. Індонезія в 2010 – головний експортер 42 % продовольства в Азію [1].

Китай наздогнав Євросоюз як головного експортера телекомунікаційного устаткування в 2010 р. (180 млрд. дол. США). Збільшення експорту інтегральних схем Євросоюзу на 30 відсотків, перевищила експортну торгівлю Гонконгу, Китаю й Сінгапуру. 63 % світового експорту офісного та телекомунікаційного устаткування в 2010 році складає Азіатська частка. Китайський експорт інтегральних схем в 2010 р. зріс на 57%. 63% світового експорту офісного та телекомунікаційного устаткування в 2010 припадає на Азію [1].

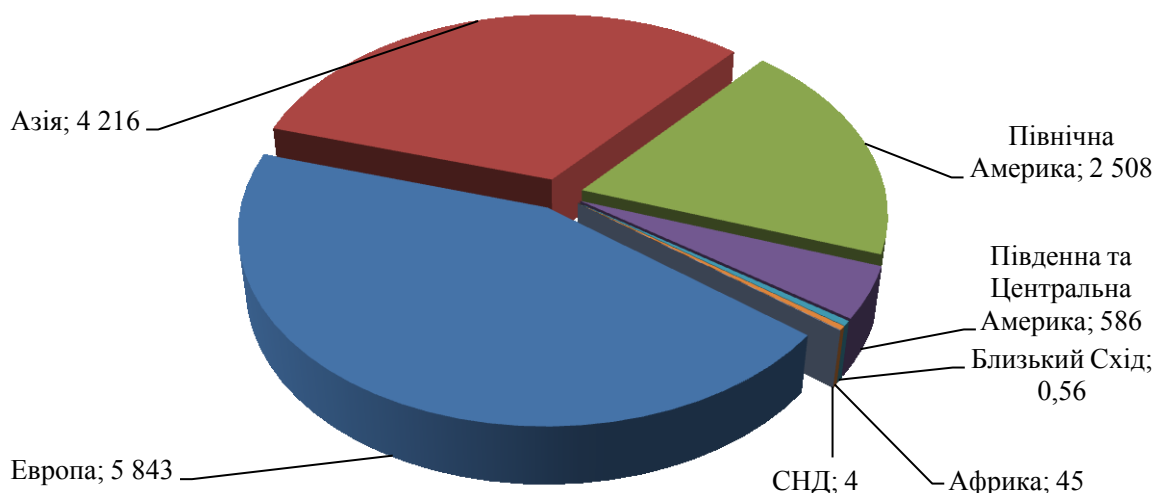

Рис.1 Призначення світового експорту за регіонами в 2010 році, млрд. дол. США [1]

Мексика стала найбільшим експортером саморушної продукції в 2010, збільшуючи його відвантаження на 54 відсотком. Японська відвантаження саморушної продукції в 2010 р. в США і до Китаю зросли на 36 та 51% відповідно [1].

Китай став головним експортером тканин в 2010, витісняючи Євросоюз на друге місце; Індія випередила США при зрості на 40%. Частка Китаю в світовому експорті одягу зросла до 37% в 2010, проти 18,3% в 2000 р., його частка в загальному експорті знизилася до 8,2 % проти 14,5% в 2000 р.. Індія зареєструвала зниження на 3,1% експорту одягу. 80% світового експорту одягу відвантажені економікам, що розвиваються.

У 2010, світовий експорт комерційних послуг зріс на 9%, що становить 3,695 млрд. дол. США, нижче за рівень до фінансової економічної кризи. Найшвидший приріст був в Азії – 22 % в 2010, що припадає на Індію та Китай, проти 2% ЄС. [1].

В 2010 році надання транспортних послуг зросло на 15%, комп'ютерні та інформаційні послуги на 13%, культурно-розважальні послуги на 13%, послуги роялті та ліцензії на 10% (табл. 1). Найбільшого спаду в 2009 році набули транспортні послуги (-23%), фінансові (-16%), як наслідок фінансової та економічної кризи в світі. Серед експортерів транспортних послуг слід зазначити країни Азії: Китай – 45%, Республіка Корея – 33%, Гонконг і Японії – 28 і 23% відповідно. експорт транспортних послуг ЄС зріс на 8%.

Таблиця 1

Об'єм світового експорту комерційних послуг [1]

Вид послуг	Об'єм експорту, в млрд. долл. США			Темпи приросту, в %	
	2008	2009	2010	2009	2010
Подорожі	953	866	938	- 9	8
Ділові	947	866	937	- 9	8
Транспортні	890	684	785	- 23	15
Фінансові	296	250	266	- 16	6
Роялті та ліцензії	224	222	245	- 1	10
Комп'ютерні та інформаційні	201	190	215	- 5	13
Будівництво	106	95	95	- 10	0
Страхові	87	84	84	- 3	0
Комунікаційні	96	90	83	- 6	-8
Особисті, культурно-розважальні	42	38	43	- 10	13

Обсяг двосторонньої торгівлі між Китаєм і Об'єднаними Арабськими Еміратами (ОАЕ), як очікується за підсумками 2011 року, досягне 35 млрд., незважаючи на глибокий економічний спад. Таким чином, ОАЕ стане другим за величиною

торговельним партнером Китаю на Близькому Сході. Обсяг торгівлі між Китаєм та ОАЕ зростає приблизно на 35% щорічно протягом останніх десяти років. Вперше за 11 місяців 2011 року обсяг двосторонньої торгівлі між Китаєм та ОАЕ досяг 32 млрд доларів, що на 38,6% перевищує показник за січень-листопад 2010 року [5].

Більшість країн Європи є членами Європейського союзу. За 10 років, з 2001 по 2010 рр. експорт та імпорт ЄС збільшилися більше ніж в два рази, причому внутрішній як експорт, так й імпорт майже вдвічі вищий ніж зовнішній. Після світової фінансової кризи країни ЄС потроху повертаються на докризові позиції. Серед проблем інтеграційного об'єднання на сьогоднішній день необхідно відмітити кризу в самому ЄС, насамперед: Грецію, Іспанію, Італію [2].

Україна як європейська держава заслуговує уваги. Обсяг експорту товарів та послуг за 2010 р. становив 51,4 млрд. дол. США, імпорту – 60,7 млрд. дол. США [116]. У порівнянні з 2009 р. експорт збільшився на 27,9%, а імпорт - на 30,8%. У 2010 р. сальдо зовнішньої торгівлі становило (-9,3) млрд. дол. США (в 2009 р. (-5,7 млрд. дол. США) [3].

Для удосконалення зовнішньоекономічної діяльності на ринках різних країн необхідно: упорядкування правового поля та державна підтримка ефективної конкуренції експортерів; сучасним менеджерам більш детально вивчати ринок, не тільки з точки зору об'ємів збуту, а з урахуванням кросс-культурного менеджменту та кастомізації.

Список використаних джерел:

1. World Trade Organization Report by the Secretariat. // [Електронний ресурс] // <http://www.wto.org>
2. Статистическое бюро Европейского союза Веб-сайт // [Електронний ресурс] // <http://europa.eu>
3. Держкомстат України Веб-сайт // [Електронний ресурс] // <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Дахно, І.І. Світова економіка [Текст] : навчальний посібник / І. І. Дахно. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : ЦУЛ, 2008. - 280 с.
5. ОАЕ стала вторым по величине торговым партнером Китая на Ближнем Востоке <http://asiareport.ru/index.php/news/11049-oae-stala-vtorym-po-velichine-torgovym-partnerom-kitaya-na-blizhnem-vostoke.html>.